

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
природничо - географічний факультет
кафедра теорії та методики фізичного виховання і спорту

Назва курсу	Фізичне виховання учнів молодшого шкільного віку
Викладачі	Котова Олена Володимирівна
Профайл викладачів	http://geo.mdpu.org.ua/prirodnicho-geografichnij-fakultet/kafedra-teoriyi-i-metodiki-fizichnogo-v/sklad-kafedri-teoriyi-i-metodiki-fizichnogo-vihovannya-ta-sportivnih-distsiplin/
Контактний тел.	(067) 93-46-222
E-mail:	Kotova171265@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1706
Консультації	<i>Очні консультації:</i> щосереди, згідно графіку роботи кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту - обговорення питань для самопідготовки та презентацій. <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б. Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Програма вивчення освітнього компоненту «Фізичне виховання учнів молодшого шкільного віку» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра першого рівня вищої освіти спеціальності 014.11 Середня освіта. (Фізична культура).

Предметом вивчення освітнього компоненту є навчання майбутнього вчителя фізичної культури основам професійної діяльності педагога в галузі фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку, оволодіння майбутніми педагогами системою знань в галузі теорії та методики фізичного виховання, практичними вміннями та навичками з організації і проведення активних форм роботи з фізичної культури в навчальних закладах освіти.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою цієї підготовки є засвоєння здобувачами вищої освіти основ професійної діяльності в галузі фізичного виховання молодших школярів, оволодіння майбутніми педагогами системою знань в галузі теорії та методики фізичного виховання, практичними вміннями та навичками з організації і проведення активних форм роботи з фізичної культури в закладах освіти. Питання Нової української школи. Фізкультурно-оздоровча робота в закладах загальної середньої освіти повинна бути націлена на пошук резервів повноцінного фізичного розвитку учнів молодшої школи.

Завдання курсу полягають у:

Оволодінні майбутніми педагогами основними поняттями, завданнями та змістом освітнього компоненту. Формуванні у здобувачів вищої освіти практичних умінь і навичок виконання фізичних вправ та проведення всіх організаційних форм роботи з фізичного виховання. Забезпеченні оптимальних умов навчання, діяльності і відпочинку дітей молодшого шкільного віку.

В програмі розкриті теоретичні основи курсу, основні завдання та засоби фізичного виховання молодших школярів, закономірності формування рухових умінь і навичок. Відображені питання методики використання засобів фізичного виховання у роботі з учнями цієї вікової групи навчального закладу. Значна увага приділена ознайомленню здобувачів з організацією різних форм роботи з фізичного виховання. Програмою передбачено проведення лекційних, семінарських, практичних занять.

Освітні компоненти спрямовані на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності на засадах у сфері фізичної культури і спорту, а також на досягнення передбачених результатів навчання. Обсяг дисципліни – 6 кредитів ЄКТС.

Програма навчальної дисципліни складається з таких блоків:

1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання молодших школярів.
2. Особливості методики використання засобів фізичного виховання.
3. Основні форми роботи з фізичного виховання у навчальних закладах.
4. Нова українська школа» (НУШ) реформа шкільництва Міністерства освіти і науки.
5. Методика здоров'я і фізичної культури в початковій школі.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні

знати:

значення освітнього компонента для фахової підготовки, завдання курсу, основні поняття; закономірності розвитку моторики дітей молодшого шкільного віку;

особливості реалізації дидактичних принципів навчання дітей фізичним вправам, методи і прийоми навчання дітей стройовим та основним вправам;

основні форми роботи з фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності (ФК)

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПК7. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми дошкільного, шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, проводити позакласну спортивно-масову, організаційну та навчально-методичну роботу у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, закладах фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

РН4. Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.

РН10. Демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН11. Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює

необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	лекції	практичні (семінарські) заняття	самостійна робота
Загальна кількість годин/кредитів 180 годин/6 кредитів	42	18	60

6. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Політика академічної поведінки та етики:

- не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- виконання завдань практичних занять і питань самостійної роботи;
- вчасно та самостійно виконувати модульні завдання.

Після здійснення вибору даного освітнього компоненту, вона стає вибірковою для вивчення та включається до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

7.1. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Оцінка	Термін виконання
Блок І. Теоретичні основи фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку.						
20	Тема 1. Предмет теорії і методики фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.	Лекція (4.) Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (12 год.).	О: 1, 2, 3, 4. Д: 3, 10, 15.	1. Предмет та основні завдання курсу. Характеристика основних понять Зв'язок теорії фізичного виховання з іншими науковими компонентами.	від 2 до 5 балів	перший періодичний контроль
20	Тема 2. Нова українська школа» (НУШ) реформа шкільництва Міністерства освіти і науки.	Лекція (6 год.) Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (8 год.).	О: 1, 3, 4, 7. Д: 3, 9, 10, 11.	1. Розбудова НУШ. 2. Головна мета освітньої реформи, що вона передбачає. 3. Концепція НУШ передбачає 10 ключових «компетентностей», на дати характеристику.	від 2 до 5 балів поточного контролю	перший періодичний контроль

20	Тема 3. Методика здоров'я і фізичної культури в початковій школі.	Лекція (6год.). Практичне (заняття (6 год.). Самостійна робота (8 год.).	О: 1, 3, 4, 7. Д: 3, 9, 10.	1. Характеристика понять здоров'я, здоровий спосіб життя. 2. Фактори здоров'я та принципи здоров'я	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж навчального семестру
20	Тема 4. Принципи та методи побудови процесу фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку.	Лекція (4год.). Практичне (семінарське) заняття (6 год.). Самостійна робота (12год.).	О: 1, 2, 3, 5. Д: 3, 15.	1. Комплексний підхід у реалізації методів фізичного виховання. 2. Принципи та методи побудови процесу фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку.	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж навчального семестру (перший періодичний контроль)
20	Тема 5-6. Характеристика фізичних якостей дітей молодшого шкільного віку.	Лекція (6год.). Практичне (семінарське) заняття (6 год.). Самостійна робота (10 год.).	О: 3, 4, 5, 6. Д: 1, 2, 7, 9, 11, 14.	1. Характеристика фізичних якостей. 2. Поняття про рухові вміння та навички, умови їх формування. 3. Формування рухових якостей.	від 2 до 5 балів	впродовж семестру (другий періодичний контроль)
20	Тема 7. Форми фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку.	Лекція (6 год.). Практичне заняття (6 год.). Самостійна робота (10 год.).	О: 3, 4, 5, 6. Д: 2, 3, 4, 10, 14.	1. Характеристика основних форм фізичного виховання дітей в процесі навчання в закладах середньої освіти. 2. Зміст фізкультурно-оздоровчих занять із дітьми молодшого шкільного віку. 3. Методика фізкультурно-оздоровчих занять із дітьми молодшого шкільного віку.	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж навчального семестру (другий періодичний контроль)
20	Тема 8. Сутність оздоровчого спрямування фізичного виховання школярів	Лекція (4 год.). Практичне заняття (8год.). Самостійна робота	О: 3, 4, 5, 6. Д: 2, 3.	1. Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей, підлітків, юнаків і дівчат шкільного віку. 2. Форми організації	від 2 до 5 балів контролю	впродовж навчального семестру (другий періодичний контроль)

	молодшого шкільного віку.	(12 год.)		фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах.		контроль
20	Тема 9. Вправи спортивного характеру. Рухливі ігри	Лекція (4год.) Практичне заняття (6год.) Самостійна робота (12 год.)	О: 3, 4, 5, 6. Д: 2, 3	1. Комплексний вплив вправ спортивного характеру на всебічний розвиток дітей. Види спортивних вправ. Правила вибору вправ спортивного характеру.	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж навчального семестру (другий періодичний контроль
20	Тема 10. Організація та побудова шкільного уроку фізичної культури. Контроль та облік успішності на уроках фізичної культури.	Лекція (4г) Практ. заняття (8г.) Сам робота (12 год.)	О: 3, 4, 5, 6. Д: 2, 3.	1. Характеристика та побудова шкільного уроку. Його структурні компоненти. із дітьми молодшого шкільного віку. 2. Зміст і методика фізкультурно-оздоровчих занять з учнями молодшої школи.	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж навчального семестру

7.2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Предмет теорії і методики фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку .	1.Визначити зміст освітнього компоненту. Завдання та функції освітнього компоненту «Фізичне виховання дітей молодшого шкільного віку». 2. Особливості змісту і методики виховання дітей молодшого шкільного віку.
Тема 2. Нова українська школа» (НУШ) реформа шкільництва Міністерства освіти і науки. Особливості викладання фізичної культури у 1-4 класах в умовах нових державних стандартів (НУШ). Методичні особливості викладання фізичної культури в умовах нових державних стандартів.	1. Розбудова НУШ. 2. Головна мета освітньої реформи, що вона передбачає. 3. Концепція НУШ передбачає 10 ключових «компетентностей», надати характеристику.

Тема 3. Засоби фізичного виховання. Зміст і форма фізичної вправи. Ефект фізичних вправ. Використання технології нових рухів на уроках фізичної культури учнів школи.	1. Поняття «рух», «рухова дія», «рухова діяльність», «фізична вправа». 2. Техніка фізичних вправ. Основа і деталі техніки, різновиди техніки. Вплив кінематичних і динамічних характеристик рухів на ефективність їх виконання. Навантаження як основна властивість фізичної вправи 3.Класифікація загально-розвивальних вправ.
Тема 4. Рухове вміння. Його основні риси. Значення і місце рухових вмінь в процесі фізичного виховання.	1.Розкрийте етапи процесу навчання рухам. 2. З яких стадій складається формування рухової навички? Охарактеризуйте їх. 3. Назвіть основні рухи у фізичному вихованні молодших школярів. 4. Які вправи відносять до циклічних рухів.
Тема 5. Методика навчання основним рухам.	1. Розкрийте етапи процесу навчання рухам. 2. З яких стадій складається формування рухової навички? Охарактеризуйте їх. 3. Назвіть основні рухи у фізичному вихованні дошкільників. 4. Які вправи відносять до циклічних рухів.
Тема 6. Особливості диференційованого фізичного виховання учнів з різним рівнем фізичного розвитку, з різним типом тілобудови та нервової системи .	1. Диференційоване фізичне виховання школярів. 2. Зумовленість і значення диференційованого фізичного виховання. 3. Підходи до диференційованого фізичного виховання та критерії диференціації.
Тема 7. Організація і методика проведення позакласної роботи.	1. Некласифікаційні змагання школярів. 2. Спортивне свято. Спортивно-художні ранки (вечори). Дні здоров'я. 3. Класифікація документів планування. Підготовка вчителя до планування. 4. Технологія планування. Контроль навчального процесу.
Тема 8-9 . Організація освітнього процесу в 1 класах з предмету «Фізична культура» за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б. Планування і конт.	1.Дайте визначення понять «перспективний план» і «графічний план». 2.Наведіть приклад плану-конспекту фізкультурного заняття. 3. Організація та планування освітнього процесу для учнів 2-4 класів з предмету «Фізична культура». Технологія «Школа м'яча».

Тема 10. Планування та облік роботи з фізичного виховання у закладах середньої освіти. Підготовка вчителя до планування. Контроль навчального процесу.	1. Охарактеризуйте види обліку: попередній, поточний, підсумковий. 2. Технологія планування. 3. Хто контролює навчальний процес у закладах середньої освіти.

7.3. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Реформування системи фізичного виховання в закладах освіти України. Тема 2. Характеристика стану здоров'я дітей шкільного віку.	1. Характеристика проекту “Нова Українська школа”. 2. Реформування системи фізичного виховання в закладах освіти України. 3. Компетентнісний потенціал галузі фізкультурна освіта. 4. Структура системи освіти дітей шкільного віку у країнах Європи. 1. Дати визначення факторам, які впливають на стан здоров'я дітей шкільного віку. 2. Визначити поняття «психічне здоров'я». Завдання «Психологічної служби школи» щодо покращення психічного здоров'я. 3. Форми психопрофілактичної роботи в закладах освіти. 4. Визначити завдання сучасної школи щодо збереження і зміцнення здоров'я дітей.
Тема 3. Засоби, принципи та методи побудови процесу фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку.	1. В чому виявляються особливості засобів фізичного виховання. 2. Надати характеристику принципам побудови процесу фізичного виховання . 2. Надати характеристику і класифікацію фізичним вправам.
Тема 4. Спрямованість фізичних навантажень у фізкультурно-оздоровчих заняттях з дітьми шкільного віку.	1 Як ви піднесете дітям дане завдання наступного разу?» 2. Характеристика фізичних якостей дітей молодшого шкільного віку. 3.«Що ви зміните, якщо дану вправу потрібно буде проводити не у приміщенні, а на ділянці?»
Тема 5. Інноваційні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми шкільного віку.	1. Визначити завдання сучасної школи щодо збереження і зміцнення здоров'я дітей. 2. Дати загальну характеристику концепції інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи в школах. 3. Визначити умови проектування концепції інноваційної програми оздоровчої роботи в школах.

	4. Визначити принципи, на яких ґрунтується концепція проектування інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи.
Тема 5.Методологічні основи організації занять з теоретичної підготовки на уроках фізичної культури. Основні вимоги до сучасного уроку фізичної культури.	1. Методика проведення інтегрованого уроку фізичної культури. 2. Методика проведення сюжетного уроку фізичної культури. 3. Класифікація уроків фізичної культури в школі і їх структура. 4. Вимоги до сучасного уроку фізичної культури.
Тема 6. Форми фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку. Основи організації самостійних занять з дітьми шкільного віку.	1. Спрямованість фізичних навантажень у фізкультурно-оздоровчих заняттях з дітьми шкільного віку. 2. Визначити завдання сучасної школи щодо збереження і зміцнення здоров'я дітей. 2. Визначити принципи, на яких ґрунтується концепція проектування інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи.
Тема 7. Організація і методика проведення позакласної роботи. Спрямованість фізкультурних свят.	1. Яку, окрім сезонної (осіння, літня та ін.), тематичну спрямованість фізкультурних свят ви могли б запропонувати? 2. Підготовча робота значно збільшується, якщо фізкультурне свято планується провести за межами навчального закладу – у лісі, у парку. Які моменти попередньої підготовки у такому разі ви вважаєте особливо важливими? 3. Складіть оригінальне ігрове завдання.
Тема 8. Особливості навчання гімнастичним вправам учнів молодшого шкільного віку які представлені у програмі з фізичної культури для закладу загальної середньої освіти.	1. Навчання гімнастичним вправам учнів молодшого шкільного віку. 2. Особливості навчання учнів молодшого шкільного віку 3. Загальна характеристика рухів.
Тема 9. Сучасні технології організації фізкультурно-оздоровчих занять з фізичного виховання в режимі дня школи.	1. Охарактеризувати фактори, які впливають на мотивацію школярів, щодо занять фізичною культурою і спортом. 2. Основи організації самостійних занять з дітьми шкільного віку. 3. Мотиви занять фізичною культурою і спортом у школярів.

Теми для самостійного опрацювання

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми

Тема 1. Система фізичного виховання в закладах середньої освіти. Реформування системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти.	1. Термінологія до курсу «Теорія і методика фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.» 2. Сутність системи фізичного виховання. Основи реформування системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти у відповідності до проекту “Нова Українська школа”.
Тема 2. Концепція НУШ Структура, мета інноваційної програми. Проблеми, на вирішення яких зорієнтована інноваційна програма фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх школах.	1. Головні компоненти Концепції на які мають орієнтуватися вчителі початкової школи. 2. Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві. 3. Реформа в освіті України. Головна мета НУШ. 4. нуш передбачає 10 ключових «компетентностей» охарактеризувати їх.
Тема 3. Стратегія здійснення змін в системі фізкультурно-оздоровчої роботи. Характеристика завдань фізичного виховання шкільного віку.	1. Оздоровчі завдання. 2. Формування рухових навичок і умінь, виховання фізичних якостей. 3. Виховання у учнів гігієнічних навичок і вмінь здорового способу життя.
Тема 4. Вікові особливості організму дітей молодшого шкільного віку.	1. Назвіть особливості фізичного розвитку дітей цього віку. 2. . Дайте характеристику м'язової системи дітей молодшого шкільного віку. 3. Яка специфіка розвитку нервової системи у дітей молодшого шкільного віку.
Тема 5. Врахування вікових особливостей організму дітей молодшого шкільного віку і підлітків середнього шкільного віку у процесі їх фізичного виховання.	1. Обґрунтувати вікові особливості організму дітей молодшого шкільного віку. 2. Поглиблений спосіб оцінки фізичного стану учнів молодшого шкільного віку. 3. Рухливі ігри. 4. Провести гру «Передай м'яч» та проаналізувати її.
Тема 6. Методика та організація проведення рухливих ігор. Визначення програмових завдань рухливих ігор.	1. Підібрати до контрольних ігор найдоцільніші прийоми збору дітей і прийоми створення у них інтересу до гри. 2. Розробити різні варіанти пояснення дітям контрольних ігор: гра розучується; гра знайома учням. 3. Охарактеризувати методику проведення рухливих ігор для різних вікових груп.

Тема 7. Урок з фізичної культури - основна форма роботи з фізичного виховання в умовах навчального закладу. Тема 8. Зміст і методика фізкультурно - оздоровчих занять з дітьми молодшого шкільного віку.	1. Зміст уроку з фізичної культури. його особливості проведення. 2. Методика проведення інтегрованого уроку фізичної культури. 3. Методика проведення уроку з фізичної культури в умовах нуш. 4. Методика проведення сюжетного уроку фізичної культури 1. Типи занять. Обґрунтування типового плану побудови занять з фізичної культури. 2.Способи організації дітей. Шляхи регулювання фізичних, емоційних та психічних навантажень на заняттях. 3. Методика проведення занять з фізичної культури з учнями молодшого шкільного віку.
Тема 9. Забезпечення рухової активності дітей молодшого шкільного віку в повсякденному житті. Тема 10. Формування мотивації до самовдосконалення учнів закладів загальної середньої освіти засобами фізичної культури. Тема 11. Впровадження здоров'язберігаючих технологій у фізичне	1. Поняття «рухова активність». Види рухової активності: цілеспрямована та довільна. 2. Якісна та кількісна характеристика рухової активності дітей. Дослідження проблеми рухової активності. Поняття про активний та пасивний руховий режим. 3. Характеристика різних форм роботи з фізичного виховання в повсякденному житті: фізкультурні розваги та свята; дні здоров'я; самостійна рухова діяльність, індивідуальна робота , рухливі ігри, канікули. 4. Застосування різноманітних форм фізичного виховання. Формування мотивації до самовдосконалення учнів загальноосвітніх шкіл засобами фізичної культури і спорту. Мотиви до занять фізичною культурою і спортом школярів. Спортивні інтереси школярів. Фактори, які впливають на мотивацію школярів до занять фізичною культурою і спортом. Самооцінка стану здоров'я школярів. 1. Характеристика педагогічної інноваційної технології та навчальної інноваційної технології. 2. Нормативно-правова база інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи.

виховання. 12. Сучасні підходи до організації занять спортивними танцями для дітей молодшого шкільного віку.	3. Загальна характеристика проекту стандарту початкової освіти. 1. Форми роботи школи по формуванню знань з основ здорового способу життя. 2. Сучасні технології організації фізкультурно-оздоровчих занять з фізичного виховання в режимі дня школи. 3. Основи організації самостійних занять з дітьми шкільного віку.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу	За семестр з курсу проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складовою результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60% від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40% балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср.}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср.}$) в бали, що входять до 40% балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср.}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності на всіх заняттях $X_{ср.} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів). Здобувач має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки. Якщо підсумковим контролем вивчення дисципліни є диференційований або недиференційований залік, то набраних таким чином 60 і більше балів достатньо для його зарахування. Якщо підсумковим контролем є екзамен, на його складання

	надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ZP = (ПО + E) / 2$
Практичні (семінарські) заняття	«5» – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями. «4» – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями. «3» – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків формулювання висновків. «2» – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни. Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені практичні (семінарські) заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : у 2 т. / за ред. Т.Ю. Круцевич. Київ : “Олімпійська література”, 2017. Т 1. 384 с.
2. Москаленко Н.В., Власюк О.О., Степанова І.В., Шиян О.В. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів: навч. посібник 2-ге видання. Дніпропетровськ : Інновація, 2014. 332 с.
3. Москаленко Н.В., Власюк О.О., Степанова І.В., Шиян О.В. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів : навч. посібник [для студ. вищ. навч. закладів]. Дніпропетровськ : Інновація, 2010. 287 с.
4. Москаленко Н.В., Борисова Ю.Ю., Сидорчук Т.В., Лядська О.Ю. Інформаційні технології у фізичному вихованні : навч. посібник. Дніпропетровськ : Інновація, 2014. 128 с.
5. Кошелева Е.А., Михайленко Ю.М. Здоровье и здоровый образ жизни : методические рекомендации. Днепропетровск, 2012. 32 с.
6. Круцевич Т.Ю. Контроль в физическом воспитании детей, подростков и юношей : учеб пособие [для студ. высш. учеб. завед. физвоспит. и спорта] / Т.Ю. Круцевич, М.И. Воробьев. - К., 2015. - 195 с.
7. Методичні рекомендації щодо підвищення ефективності різних програм фізичного виховання в школі, їх змісту та технології реалізації / [Т.Ю. Круцевич, О.Л. Благий, Г.Г. Смолюс, О.В. Андреева]. Київ: Наук. світ, 2016. 25 с.
8. Москаленко Н.В., Демідова О.М. Спортивні танці для дітей: інноваційні підходи : монографія. Дніпро: Інновація, 2017. 198 с.
9. Москаленко Н.В. Кожедуб Т.Г. Інноваційні підходи до теоретичної підготовки у фізичному вихованні : навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2015. 107 с.
10. Москаленко Н.В., Кожедуб Т.Г. Інноваційні підходи до теоретичної підготовки у фізичному вихованні: навчальний посібник. Дніпропетровськ : Інновація, 2015. 108 с.
11. Москаленко Н.В., Корж Н.Л., Єлісеєва Д.С. Організація самостійних занять з фізичного виховання учнівської та студентської молоді : монографія. Дніпро : Інновація, 2017. 200с.
12. Москаленко Н.В., Гут Л.М., Лаврова Л.С., Савченко В.А. Орієнтовні уроки-тренінги з фізичної культури (1-й клас). Дніпропетровськ : Інновація, 2018. 39с.
13. Москаленко Н.В., Лаврова Л.В., Савченко В.А., Гут Л.М. Орієнтовні уроки фізичної культури в початковій школі з інтерактивними методами навчання для 1-4 класів. Дніпропетровськ, 2017.
14. Теория и методика физического воспитания : учеб для студ. высш. учеб. зав. физ. воспитания и спорта : в 2 т. / под ред. Т.Ю. Круцевич. – К. : Олимпийская литература, 2003. Т. 1. 423 с.
15. Єжова О.О., Бесєдіна А.А., Бережна Т.І. Школи здоров'я у країнах Східної Європи: теорія і практика : монографія. Суми : Сумський державний університет, 2016. 288с.
16. Турчик І.Х., Шиян О.І. Освітня політика Англії з фізичного виховання (Національний курикулум). Львів, 2008. 104 с.

Допоміжна

1. Адирхаєв С.Г. Сучасна технологія фізичного виховання студентів з обмеженими можливостями здоров'я в умовах інклюзивної освіти. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2016. № 1. С. 4-12.
2. Безверхня Г. В. Мотивація до занять фізичною культурою і спортом школярів 5-11 класів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук. : 24.00.02. Львів, 2004. 22 с.
3. Безверхня Г. Фактори, що впливають на формування мотивації рухової активності школярів. Спортивний вісник Придніпров'я. 2018. №3-4. С. 99-102.
4. Вишневикий В. А. Здоров'єсбереження в школі (Педагогические стратегии и технологии). Теория и практика физической культуры. 2012. № 1. 268 с.
5. Власюк О.О. Вперед, до джерела здоров'я! : навч. посібник. Дніпропетровськ, 2013. 103 с.
6. Волков Л.В. Теория и методика юношеского спорта. Київ : «Олимпийская литература», 2012. 295 с.
7. Волков Л.В. Физическое воспитание учащихся. Киев : Радянська школа, 1988. 184 с.
8. Глазирін Д.Д. Основи диференційованого фізичного виховання. Черкаси : Відлуння - плюс, 2003. 351 с.
9. Давиденко Е.В. Семенов В.П. Совершенствование содержания программы физического воспитания в начальной школе на основе использования инновационных видов двигательной активности. Физическое воспитание и спорт в системе образования как фактор физического и духовного оздоровления нации. 2009. т.3. ч.2. С. 72-75.
10. Давидюк І.В. Теоретичний аналіз впровадження здоров'язберігаючих технологій у початкових класах. Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова (Серія 15. Науковопедагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2015. Вип. 5 К(61). С. 74-77.
11. Даниленко Л.І. Основні проблеми освітньої інноватики в сучасній теорії і практиці. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи : зб. наук. праць. Київ : Логос. 2000. С. 6-12.
12. Даниленко Л.І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах. Київ : Міленіум, 2004. 358 с.
13. Дубогай О.Д. Інтеграція пізнавальної і рухової діяльності в системі навчання і виховання школярів. Київ : Оріята, 2011. 152 с.
14. Дубогай О.Д. Розвиток творчої особистості школяра засобами фізичної культури. Нива знань. 2003. №3. С. 52-54.
16. Іваній І. Компетентнісний підхід до професійної підготовки вчителя фізичної культури. Фізичне виховання, спорт і культураздоров'я у сучасному суспільстві. 2017. № 1(21). С. 43-47.
17. Інклюзивна освіта від "А" до "Я" : poradnik для педагогів і батьків / Укладачі Н.В. Заєркова, А.О. Трейтяк. Київ, 2016. 68с.
18. Іщенко О.С. Формування мотивації підлітків до занять фізичною культурою в умовах навчально-виховного процесу загальноосвітньої школи. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вих і спорту: 24.00.02. Київ, 2015. 265с.
19. Касаткин А.А. Структура мотивации оздоровительной деятельности студентов : дис. канд. псих. наук. Саратов, 1992. 24 с.
20. Кашуба В., Андреева О., Сергієнко К., Гончарова Н. Проектування системи

моніторингу фізичного стану школярів на основі використання інформаційних технологій. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2016. №3. 30с.

21. Ким Т. Концептуальные основы физического воспитания в системе “семья – школа”. Физическое воспитание и спорт в системе образования как фактор физического и духовного оздоровления нации. 2009. т.3. ч.2. С. 109-113.

22. Киричук Т.В. Особистісно орієнтований підхід до дитини в освітньому просторі ДНЗ. Таврійський вісник освіти. 2017. № 4(44). С7 28-32.

23. Кузнецова О.Т. Сутність, взаємозв'язок та місце педагогічних технологій в системі фізичного виховання студентської молоді. Фізичне виховання і спорт у контексті державної програми розвитку фізичної культури в Україні: досвід, проблеми, перспективи. 2018. №2. С.83-89.

24. Москаленко Н., Демідова О. Спортивні танці для дітей: інноваційні підходи. Спортивний вісник придніпров'я. 2017. № 1. С. 203-208.

25. Передерій О.Л. Вальдорфська педагогіка як гуманістично орієнтована система навчання та виховання школярів. Журнал науковий огляд. 2017. № 4(36). С.1-8.

38. Рибалко П., Гвоздецька С., Прокопова Л. Сучасні підходи до організації фізкультурнооздоровчої роботи в закладах освіти. Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології. 2016. № 3 (57). С. 340-347.

Інформаційні ресурси.

1. <http://www.gov.ua/main.php> - Рішення колегій Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту Електронний ресурс “Про реформування фізичного виховання учнів та студентської молоді у навчальних закладах України” від 11.11. 2008/№ 13/1 - 2, 10, 11/1. – 5 с.

2. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> - сайт Міністерства науки і освіти України “Нова Українська школа”.

3. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti> - сайт Міністерства науки і освіти України “Державні стандарти”.

4. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogonavchannya> - Про затвердження концепції розвитку інклюзивного навчання : Наказ міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2010р. №912.

5. <http://education-inclusive.com/wp-content/docs/Navchalno-metodychnyj-posibnykOsnovy-Inklyuzyvnoyi-osvity.pdf> - Основи інклюзивної освіти.

Навчально-методичний посібник / за ред. А.А. Колупаєвої. Київ : «А.С.К.», 2012. 308 с.

6. <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf> - Концепція “Нової Української школи” . Ухвалено МОН 27/10/2016. 34с.

7. https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/ - Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року : розпорядження КМУ № 988-р від 14.12. 2016 року.